

M.S.W. Sem-III (CBCS) (2016 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT: URCD-9: CO-OPERATIVE PRACTICES IN RURAL DEVELOPMENT

Day: Wednesday
Date: 24/04/2019

S-2019-0587

Time: 02.00 PM TO 05.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the **RIGHT** indicate full marks.
 - 3) Both sections should be written in the **SEPARATE** answer book.
-

SECTION-I

- Q.1** Write short notes on **ANY TWO** of the following: **(10)**
- a) Definition of Co-operation
 - b) National Institute of Rural Development (NIRD)
 - c) Co-operative Legislation

- Q.2** Discuss the philosophy and value of Co-operation. **(10)**

OR

Explain the different types of Co-operative societies in India.

- Q.3** Write the important provisions in Indian Co-operative societies Act, 1904 **(10)**

OR

Discuss the case study of Pravara Nagar Co-operative Project.

SECTION-II

- Q.4** Write short notes on **ANY TWO** of the following: **(10)**
- a) Income Generation
 - b) Co-operative Banks
 - c) Fishery Co-operative

- Q.5** Explain the role of co-operatives in Poverty Alleviation. **(10)**

OR

Explain the role of co-operative in Agriculture Sector.

- Q.6** Discuss the impact of globalization on Co-operatives. **(10)**

OR

Discuss the problem of Co-operative Organization.

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)

- अ) सहकार्याची व्याख्या
- ब) राष्ट्रीय ग्रामीण विकास संस्था (NIRD)
- क) सहकार कायदे

प्र.२ सहकाराचे तत्वज्ञान व मुल्ये यावर चर्चा करा. (१०)

किंवा

भारतातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था स्पष्ट करा.

प्र.३ भारतीय सहकारी संस्था कायदा १९०४ मधील मुख्य तरतुदी लिहा. (१०)

किंवा

'प्रवरानगर सहकारी प्रकल्पाचे अध्ययन' यावर चर्चा करा.

विभाग - २

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)

- अ) उत्पन्न निर्मिती
- ब) सहकारी बँक
- क) मस्त्योद्योग सहकारी संस्था

प्र.५ दारिद्र्य निर्मुलनामधील सहकारी संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

कृषी क्षेत्रातील सहकारी संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.६ जागतिकीकरणाचा सहकारी संस्थांवर होणारा परिणाम यावर चर्चा करा. (१०)

किंवा

सहकारी संस्थांच्या समस्या यावर चर्चा करा.

* * * * *